

SENARYO 4

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
15. YÜZYIL-17. YÜZYIL FELSEFESİ	11.3.4. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.	1
18. YÜZYIL-19. YÜZYIL FELSEFESİ	11.4.1. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar.	1
	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	3
	11.4.3. Örnek felsefi metinlerinden hareketle 18. yüzyıl -19. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.	2

11.sınıf 2.Dönem 1.yazılı Çalışma Kağıdı

Soru 1: R. Descartes felsefesinde "şüphe"yi ne amaçla kullanmıştır? Kısaca açıklayınız. **Cevap:** Şüpheyi bir amaç değil, kesin ve sarsılmaz doğru bilgiye ulaşmak için bir araç (yöntem) olarak kullanmıştır.

Soru 2: Aydınlanma felsefesinin karakteristik özelliklerinden iki tanesini yazınız. **Cevap:** 1. Akla ve deneye mutlak bir güven duyulmuştur. 2. Düşünce özgürlüğü savunulmuş, otorite ve dogmalara karşı çikılmıştır.

Soru 3: 18. ve 19. yüzyıl felsefesine neden "Akıl Çağı" adı verilmiştir? **Cevap:** İnsanın cehaletten kurtulup doğayı ve toplumu yalnızca aklını kullanarak anlayabileceğine ve sürekli ilerleyebileceğine inanıldığı için bu ad verilmiştir.

Soru 4: Montesquieu gibi düşünürlerin savunduğu "güçler ayrılığı" ilkesinin temel amacı nedir? **Cevap:** Devletin gücünü dengeleyerek tek adam yönetimini (baskıyı) önlemek ve bireyin temel hak ve özgürlüklerini korumaktır.

Soru 5: Immanuel Kant'ın "Ödev Ahlakı"na göre bir eylemin ahlaki değerini belirleyen temel ölçüt nedir? **Cevap:** Eylemin sonucunda elde edilecek fayda değil, eylemin ardındaki iyi niyet (ödev duygusu) ve evrensel bir kurala uyma amacıdır.

Soru 6: 18. ve 19. yüzyıl (Aydınlanma) felsefesinin toplumsal, hukuki ve ekonomik zeminini hazırlayan en önemli iki tarihsel olay nedir? **Cevap:** Eşitlik ve özgürlük fikirlerini yayan Fransız İhtilali ile üretim ve toplum yapısını değiştiren Sanayi Devrimi'dir.

Soru 7: 18. yüzyıl felsefesinin "dogmatizme" (eleştirilemez kesin doğrulara) karşı tutumu nasıldır? **Cevap:** Dogmatizm tamamen reddedilmiştir. Her türlü inanç, gelenek ve otorite aklın eleştiri süzgecinden geçirilmiş, sadece akla uygun olanlar kabul görmüştür.

Soru 8: G.W.F. Hegel'in felsefesinde varlıkların ve düşüncenin değişim/gelişim sürecini açıklayan "Diyalektik Yöntem" hangi üç aşamadan oluşur? **Cevap:** Bu süreç; Tez (Sav), Antitez (Karşı sav) ve Sentez (Bireşim/Yeni durum) aşamalarından oluşur.

Soru 9: Immanuel Kant, "Görüsüz (deneysiz) kavramlar boş, kavramsız (akılsız) görüşler kördür" sözüyle doğru bilginin kaynağı olarak neyi savunmuştur? **Cevap:** Bilgi için hem deneye (duyu verilerine) hem de bunları işleyecek akla ihtiyaç vardır. Kant bu görüşüyle rasyonalizm (akılcılık) ve empirizmi (deneycilik) birleştirmiştir.

Soru 10: Jean-Jacques Rousseau (Siyaset Felsefesi) Metin: "İnsan özgür doğar, oysa her yerde zincirlere vurulmuştur. Kendisini başkalarının efendisi sanan kimse, onlardan daha çok köledir. Toplumsal düzen, bütün öteki hakların temeli olan kutsal bir haktır; ancak doğadan gelmez, sözleşmelere dayanır. Temel sorun şudur: 'Öyle bir ortaklık biçimi bulmalı ki, bu ortaklık tüm ortak güçle her bir üyenin canını ve malını korusun; öyle ki, her birey bu ortaklık aracılığıyla herkesle birleştiği halde yine de sadece kendine itaat etsin ve eskisi kadar özgür kalsın.' İşte Toplum Sözleşmesi'nin çözüm getirdiği sorun budur." Soru: Metne göre Rousseau, "Toplum Sözleşmesi" ile insanların temel olarak neyi güvence altına almayı amaçlamaktadır?

Cevap: Bireylerin can ve mal güvenliğini sağlarken, doğal eşitlik ve özgürlüklerini korumayı amaçlar.

Soru 11: Immanuel Kant (Ahlak Felsefesi) Metin: "Dünyada, hatta dünyanın dışında bile, iyi bir iradeden başka kayıtsız şartsız iyi sayılabilecek hiçbir şey düşünülemez. Zeka, cesaret, kararlılık gibi özellikler iyi ve arzu edilir olabilir; ancak bunları kullanan irade iyi değilse son derece zararlı olabilirler. Bir eylemin ahlaki değeri, ondan beklenecek sonuca veya elde edilecek faydaya bağlı değildir. Ahlaki eylem, sadece ve sadece ödev duygusuyla, 'Öyle hareket et ki, eyleminin kuralı herkes için geçerli evrensel bir yasa olabilsin' ilkesine uyarak yapılan eylemdir." Soru: Kant'ın bu metnine göre bir eylemin ahlaki sayılabilmesi için gereken tek şart nedir?

Cevap: Eylemin hiçbir çıkar gözetmeksizin, tamamen iyi niyetle ve ödev duygusuyla yapılmasıdır.